

Zdeněk Pošíval • Jaroslav Žák

bitva v gymplu

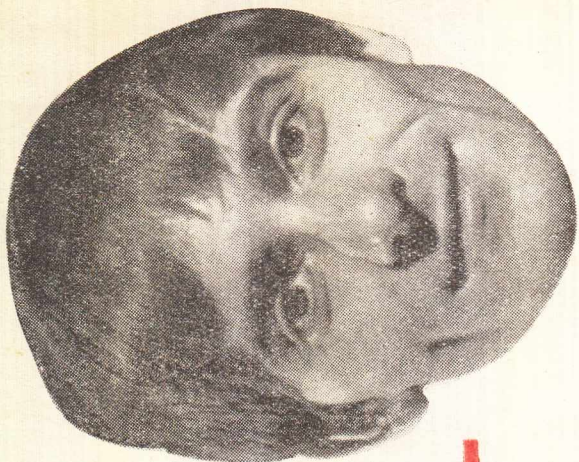
aneb

školáci
a
kantoři

↓
DIVADLO PETRA BEZRUČE

*Ládovi Mrkvičkovi
kvůli vzpomínkám
na školní bitvy. z. p.*

Škola - základ života

Někdo namítne, že zkoušení a známkování je jakýsi donucovací systém, aby mladí pracovali a že bez koulí a propadání by to prostě nešlo. Dovolte, byl kdysi jakýsi dost slušný stát jménem Attika a tam se lidé opravdu uplatňovali podle svých schopností, bez vysvědčení a zkoušek. Školství tam měli hrozně divné. Žádné zkoušky, žádné sardele, ani reparáty, postupky a propadání — kdo toužil po poznání, přišel a učil se. A z těchhle nemožných poměrů vyrostl nějaký pan Sokrates, Platon, Aristoteles, Euripides, Sofokles, Praxiteles, Feidias a jiní páni, kteří dokázali všelijaké znamenité věci. Ale vraťme se raději do naší papírové epochy.

Pokrok se valil po tisíciletí stále kupředu a přinesl nám v těchto věcech značné pohodlíčko. Dnes stačí nasoukat do sebe předepsanou hromadu knih, dát se z toho vyzkoušet a úspěch je zaručen. Dostanete takový papír a tam máte černé na bílém, že jste doktor, inženýr, profesor nebo jiná kapacita. Jinak můžete být, s odpuštěním, truba, ale máte úředně potvrzeno, že jste vlastně vynikající jedinec. Jak jste se jim stal, vážený? Pomocí důmyslného systému zkoušek.

A tudíž naše škola připravuje své svěřence ke zkouškám, z nichž je složen celý náš moderní, dojemný život. Čili připravuje je skutečně pro tak zvaný praktický život.

(Jaroslav Žák, Cesta do hlubin študákovy duše)

A napiš to jen v několika větách, řekl dramaturg

(Mám jakousi podivnou chuť zabývat se spíš úvahou nad prameny neobyčejné motorické síly uvnitř dramaturga, která tohoto člověka podivinské povahy žene s neúprosnou vehemencí žádat od lidí články do programů, dusit v lidech poslední zbytečky svědomí tím, že touží, aby mu písemně rozkrývali svá nitra, zatížená beztak tíživou vinou z již dříve vyrobeného dílka. Přes znalosti praxe své doby se dramaturg navíc nebojí svou žádost stokrát či tisíckrát urgovat, což má za následek, že požádaný — navzdory své době — nakonec podlehne a žádosti vyhoví, aniž při nejmenším tuší jak.

V mém případě dramaturg žádá o vysvětlení, proč jsem sáhl po takovém materiálu, jako je Jaroslav Zák; cítím však nutnost upozornit, že dramaturg je dokonale informován předem, ví například, že jsem již dříve sáhl po Žákově „přírodopisné studii“ Študáci a kantoři, abych se třemi herci demonstroval v krátkém kabaretu výsledky Žákova bádání nad duší středoškolského studenta; dramaturg zná skutečně všechny okolnosti, ba dokonce velmi podrobně, jak by jinak mohl při své asi šedesáté urgenci o tento článek briskně odpovědět na otázku, co že tam mám vůbec napsat, abych napsal,) že hra, kterou uvidíte, není doslova divadelní hrou, že tu chceme jenom demonstrovat nesmrtelný Žákův humor, neustálý boj těch pod stupínkem s těmi na stupínku, který i mnohdy v následujícím životě vede mnohé lidi v boj o stupínek a kde navzdory legraci, kterou z těchto lidí máme, je zapotřebí Nováků, protože ten stupínek musí taky někdo nést či odnést, že študácká duše je však neudolatelná a dovede svůj žal utopit v písničky a v recesi... (— Někde tady jsem dramaturga zarazil, protože slovo „recese“ nemám rád a vlastně ani pořádně nevím, co znamená. Upozorňuji, že to dramaturg vysvětlit nedovedl, čímž jsem pojal podezření, že právě proto nutí jiné lidi k vysvětlování a nepíše si to sám. Nicméně jsem se pro jistotu podíval do slovníku cizích slov, kde jsem se dočetl, že „recese je v stud. slang. výstřední chování, žertování“, z čehož jsem nic nepoznám, protože výstřední chování mi nejde dohromady s žertováním, neboť výstředníci mi moc k smíchu nejsou a na druhé straně v humoru a žertování nevidím nic výstředního, legrace patří přece do každodenního života, aby člověk eventuálně nezcvokl. Navíc si vás dovoluji požádat, abyste případné připomínky adresovali právě dramaturgovi, tento článek je přeci jeho nápad a pokud byste znali správnou definici „recese“, abyste mu to sdělili. Náš dramaturg se jmenuje Karel Vašíček a je možné mu dopsat na adresu DPB v Ostravě.)

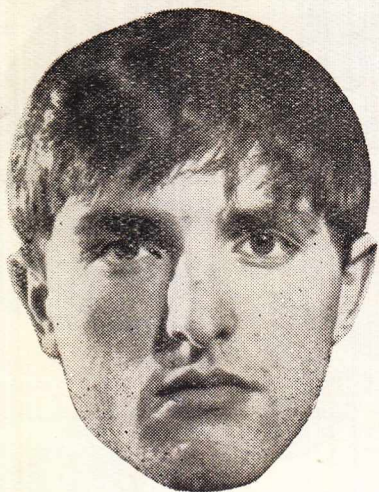
Zdeněk Pošival

Program připravil Karel Vašíček,
výtvarník programu Miroslav Me-
lena, foto František Krasl, typo-
grafická spolupráce Rudolf Mi-
keska, výtiskly Moravské tiskař-
ské závody, n. p. Olomouc, prov.
22, Ostrava 1, Hollarova 14.
Cena 1,80 Kčs, T-12 52677

Jiřina Fukalová
•
Pařízková

ladislav chvojka ● holous

Studentský humor je humorem kolektivu, jež má společné osudy, trampoty a svízele. Každá taková společnost, která úpí pod vedením nebo velením nějakého nadřízeného, si zpřijemňuje život psinou, ať jsou to již vojáci, studenti, úředníci, skauti v letním táboře nebo trestanci. Je známo, že už římsí legionáři si dělali legraci ze svých imperátorů a zpívali posměšné písničky o Caesarově pleši a o jeho milostných pletkách.

Studenti mají dvoji humor. Je to jednak taková nespoutaná junácká psina, která bují všude, kde je více mladých lidí pohromadě. Je to prostě legrace pro legraci. Je projevem překypující energie a fyzického a duševního zdraví, čili, sportovně řečeno, dobré kondice.

Druhý humor je vlastně satira. Útočná satira, posměšky, které jsou obranou slabých proti silným, porobených proti utlačovatelům, zkoušených proti zkoušejícím. Zmírňují drtivost koulí pomáhají lépe snášeti případný neúspěch.

Rečti i římsí vojevůdcové — pozor, pan profesor vykládá — rádi poslouchali posměšné písničky svých vojáků. Viděli v nich nejen výsměch, ale i známky obliby a popularity vůdcovy. A mimo to věřili, že se těmito žertovnými rýmovačkami oslabuje závist bohů, kteří nemají rádi příliš vynikající jedince. Škodolibý a ješitný starověký

O studentském humoru čili, výstižněji

bůh se již chystal srazit slavného muže s jeho výšin, poněvadž v něm čul nekalou soutěž, upustil však od svého záměru, když uslyšel vojenskou odrhovačku o plešatém imperátoru. Soudil, že takový komický plešoun mu nemůže být nebezpečný.

Prameny psiny na účet profáků jsou téměř nevycerpatelné. Vděčným předmětem je ústroj pana profesora, vousy, cvikr, brýle, jeho oblíbená rčení, která někdy dorůstají básnické výše, například: „Ty potvoro indoevropská, na modro natřená, za ocas vytažená“, gesta a pohyby, omyly vševedoucích učenců, překnutí, různé koničky a témata, o nichž rád vypráví, způsob jakým zuří, když upadne v spravedlivý hněv, jeho obávaný notes atd.

Například možno napsat detektivní povídku, v níž jsou zapleteni všichni členové sboru a každý případně užije svého oblíbeného úsloví. Nebo se složí výpravná báseň o podivné potvoře, která se vyskytla v místním rybníku. Celý sbor tam ihned pádí, aby obludu vědecky určil, eventuálně zajal a zařadil do školních sbírek.

V boji s nestvůrou užívá ovšem latinář konjunktivů, matematik vzorců, češtinář dí: „Má to vnitřní hloubku“ a snaží se zrůdu dojmout procítěným přednesem, chemik „sí vzal na to jed“, fyzik parastroj atd. Tato poesie má prastarou tradici a tvořili ji už naši pradědové. Nemusí to být ani mořská obluda, někdy to je věc daleko choulostivější a vyskytne se právě před sborovnou, jak vidno z úvodních veršů dávné epeje: „Před sborovnou „něco“ leží, celý sbor tam ihned běží.“

Mezi propadajícími nešťastníky se vyskytují hojně „prokletí básníci“, kteří píší neváštné iamby, v nichž jsou závilí kantoři podrobni různému mučení, jsou všelijak tupeni a šleháni satirou. Tak například talentovaný epik se slušnou sbírkou sardelí přebánil pekelný výjev z Danteova Inferna, kde vyličil celý p. t. sbor, jak se svíjí v strašlivých mukách, přičemž mučící nástroje byly obsluhované vesměs repetenty

Třídni učitel Kukrpec si vyklonil sedmopravou láčku a pokračoval ve výkladu nové látky:

„Mili žáci, další planetou naší sluneční soustavy jest planeta Země, kterážto jest od nás vzdálená 7 295 kubických mektosamů. Podle nejnovějších výzkumů bylo definitivně prokázáno, že na této planetě neexistuje vůbec žádný život, neboť tamní prostředí obsahuje značné procento jedovatého prvku kyslíku, zatímco prvek šamoun, který jest k našemu životu nezbytný, tam existuje pouze ve velmi mizivém množství... Cukaříku, cože to tam provádíš? Do příští hodiny napišeš za trest ostrkrát „Nemám se při vyučování dloubat logaritmickým pravítkem v Eustachově trubici“ a dáš to podepsat svým montákům.

Exaktně vědecký výklad Kukrpecův byl přerušen pachýřem, který odzápachl konec vyučovací hodiny. Žáci odrozplizli domů. Venku začaly padat trakaře. — Nastalo právě plutonské léto. Student Ivan Škapa

řeceno (s dovolením) o studentské strandě

a „propadlíky“. Člověku se zajisté ulehčí, když popíše v šťavnatých verších mučednickou smrt přísného profy.

Nelze mít mládeži za zlé, že velmi často cvičí svůj vtip na kosmetických a tělesných vadách svých vychovatelů. Není to tak cynické a zlomyslné, jak to na první pohled vypadá. Je to taková neotesanost mládí, které se směje všemu, ať se to líbí starým nebo ne. Dětem je k smíchu i pohřeb, a vždycky, když je třeba býti vážným, má mládež nejvíce chuti srdečně se zachechtat. Odnesou to zejména všelijaká výročí, pietní oslavy, akademie a jiné důstojné podniky. Při přednášce pana ředitele za slavnostního ticha někdo najednou vyprskne a malér je hotov.

Takového rázu je také věčně svěží psina při vyučování. Co vám budu o tom vypovět, všichni to znáte. Čím přísnější profesor, čím důrazněji vyžaduje „naprosté ticho“, tím neodolatelnější je každý fór (na Moravě „restl“) šepem pronesený nebo napsaný na papírku. Nemusí to být ani vtip. Mrzutý matematik se snaží poctivě zasvětit třídu do tajů Euklidovy věty a co chvíli výhružně žádá o ticho. A tu stačí, aby jedna patnáctiletá slečna řekla druhé polohlasně: „Hele, Máno, svítí slunce —“ proč je to najednou tak strašně k smíchu? Marně se obě dívky shrbí, až se dotýkají nosem lavice. Nevrlý počtář to postřehl, považuje to za výsměch své osobě a je zle. Prostý a krásný fakt, že venku svítí slunce není sice vůbec směšný, spíše je k smíchu uprášená školní věda, ale v našem případě se nedá smích vyložit jinak, než jako povolení napětí, vzniklého dlouhým a násilným soustředěním pozornosti.

Dalším pramenem veselí jsou školní vědy. Možno je všelijak poplést a pomíchat a vznikne půvabné vyprávění o tom, jak zrádný římský patricius Kryštof Harant z Polčic unesl dceru zvikovského raráška Jitku a věznil ji v tajemném

Pokračování na str. 8

monika pošivalová ● kutilková ●

československá premiéra 7. XI. 65

Zdeněk Pošíval

Bitva v gymplu aneb Študáci a kantorři

Hudební demonstráž o 11 obrazech
podle Jaroslava Žáka

Režisér — Zdeněk Pošíval

Výtvarník — Otakar Schindler

Hudba — Petr Mandel

Asistent režie a inspicient —
Jindřich Tuláček

Choreografie — Alena Jandová j. h.

Kostýmní spolupráce — Božena
Smetanová

Text sleduje — Soňa Šimberová

didaktické umění je také to,
které odnaučuje myslet
s ● j ● lec

didaktické umění je také to,
které odnaučuje myslet
s ● j ● lec

Chór:

BOUKAL, básník a estét	Ladislav Mrkvička
HOLOUS, sportsman	Ladislav Chvojka
KRHOUNEK, šplhoun	Jaroslav Těšitel
ČUŘIL, švencíř	Jiří Wimmer
PAŘIZKOVÁ, metr	Jiřina Fukalová
JÁNSKÁ, pěknice	Slávka Špánková
KUTÍLKOVÁ, putička	Monika Pošívalová
NOVÁK, inkognito	Josef Šebek

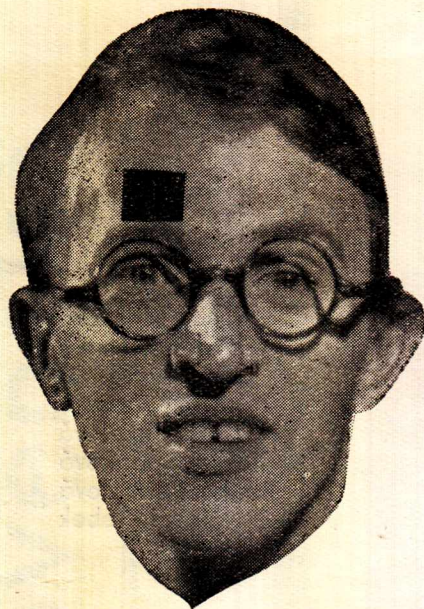
Sborovna:

PAN ŘEDITEL	Milan Koutný
KOLÍSKO, třídní	Jaroslav Fukala
LEJSAL, latinář a němčinář	Jiří Zach
GÁBRLÍK, přednosta sboru	Adolf Minský
CAFOUREK, franštinář	Milan Šulc
SUCHANKOVÁ, historička	Milada Albínová
ŠVIHLIKOVÁ, suplentka	Alena Tománková

Nezávislí:

MLEZIVA, školník	Antonín Pokorný
KRHOUNEK, otec	Raoul Schránil
ČUŘIL, otec	Josef Lipský j. h.
HOLOUSOVÁ, matička	Soňa Šimberová
KARKULKA, inspektor	Miroslav Melena
	Jindřich Tuláček

Technická spolupráce: stavby — V. Plachý s kolektivem; světla — J. Řezáč s kolektivem; dekorace — E. Chorovský s kolektivem; kostýmy — B. Smetanová s kolektivem; vlásenky — M. Kuthanová s kolektivem; rekvizity —

Jaroslav
řešitel ●
krhounek

hradě v Karpatech, kde ji obveselovali soucitní žalářníci Sultán a Tyrl... , ale raději o tom pomlčíme, neboť by vyšly najevo věci hrozné a neslýchané.

Také jsou oblíbeny parodie na klasická díla, jako Aeneis, Ilias, Pan Tadeáš, Božská komedie apod. Vezmou se třeba Kiplingovy příběhy o Maugliim z knihy Džunglí, ale místo jednotlivých zvířat zde vystupují kantoři, kteří mají nějaké příbuzné vlastnosti. Chromý tygr Šir Chan je obyčejně pan ředitel, vousatý prófa přijme funkci medvěda Balú, nejdelší člen sboru je krajta Káj, slídívý kantor se stane šakalem Tabakim a podobně. Lidské mládě, které veškerou tuto zvířenu statečně prohání, je obyčejně autor sám.

S oblibou jsou aktualizovány dějinné příběhy, někdy i bez účasti kantorů. Tak příkladně veliký Caesar přichází na cvičák do Milovic, kde ho začne nějaký rošťák zasněcovat do moderního válčení. Ukáže se, že slavný Caius Julius nemůže sedět na koni, že neudělá pořádně „k zemi“ a vůbec podává hanebné výkony. Je to jakýsi druh tiché, posmrtné pomsty za složité nepřímé závislosti, jimiž oplývají Caesarovy „Zápisky o válce galské“.

Legrace pro legraci, ono bujné řádění, jimž si studentský kolektiv zpřijemňuje trudné chvíle výučby, jeví se také v pilném ilustrování učebnic. Velikáni dějin jsou všelijak přizdobováni tradičními vousy, kotletami, brýlemi, dýmkami apod. Demosthenes třímá ve vztažené ruce püllitr, mrtvá fyzika je oživena různými vousatými a nosatými trpaslíky, kteří lezou po padostrojích, koupají se v kádinkách s kyselinou dusičnou, nakukují do spojených nádob, hrají fotbal na nakloněné rovině, ba pláží se i v latinské cvičebnici mezi větami, prohánějí se po sešitech a pijácích, zkrátka všechno oživně, velké písmeno „O“ na začátku básně dostane lidskou tvář s třpitelským výrazem, jiné písmeno visí na šibe-nici, opice v přírodopisné knize mávají hokejkami, sekerami, bumerangy a kladivy, útlé květinčky jsou oblečeny ve fraky a sportovní dresy — mladí výtvarníci mají stále plné ruce práce přes krutou persekuci.

Přítom ovšem většina studentského humoru a satiry oplývá místními narážkami, jimž rozumí jen zasněčenec.

(Jaroslav Žák, Cesta do hlubin študákovy duše)

Jaroslav Žák (1906 - 1960)

Mládí prožil v Praze na Žižkově, kde roku 1925 vystudoval klasické gymnasium. Po studiu na filosofické fakultě v Praze (1925—1929) působil jako středoškolský profesor latiny a francouzštiny v Praze, r. 1932 krátce ve Dvoře Králové, potom v Liptovském Sv. Mikuláši a v l. 1936 až 1945 v Jaroměři. V l. 1945—1948 pracoval v Praze jako lektor Čs. státního filmu a jako žurnalista. Po r. 1952 byl pracovníkem zdravotnické dokumentace. — Přispíval zejména do Českého slova, Svobodného slova, Dikobrazu aj.

Podněty pro své knížky čerpal Jaroslav Žák hlavně z tramského, středoškolského a sportovního prostředí dvacátých a třicátých let. O svérázný jazykový projev (slang) těchto prostředí opíral především svůj humor. Myšlenku, že život člověka je v podstatě sportovní zápas, zobrazil zachycením „večného boje“ středoškolských profesorů, odtržených od života a sportovně založených studentů. (Študáci a kantoři, Cesta do hlubin študákovy duše). Z hle-

diska sportující studentské mládeže jsou psány i příběhy o bojích mezi divokými trampy a pohodlnými měšťáky, ve kterých ironizuje jak způsob měšťáckého života, tak bezduché napodobování Divokého západu podle brakové literatury (Dobrodružství šesti trampů).

BIBLIOGRAFIE

Vzpouza na parníku Primátor Dittrich (1930, pseud. Jarry Jack, s V. Radou). Dobrodružství šesti trampů aneb Nové pověsti české (1933, s V. Radou). Z tajností žižkovského podsvětí (1933, s V. Radou). Studáci a kantoři (1937, zdramatizováno pod názvem Škola, základ života, prem. 1937, zfilm.). Příběhy děda Posledy (1937, s V. Radou, přeprac. s názvem Pan Posleda, přítel študáků, 1939). Cesta do hlubin študákovy duše (1938, zfilm.). Vydržte až do finišu (1939). Svět se mění nenápadně (1940). Hvězdy nad Roupkovem (1941, s. F. Supem). Oheň (1943). Z palce (1946). Bavíme se ušlechtilě (1946). Kámen mudrců (1946). Kouzelné rukavice (1958). Dobrý borec Antonín (1959). — Provedené hry: Čistka (pásmo 1947).

(Slovník českých spisovatelů, 1964)

Vstupuje strom a uklání se, řka:
Já jsem strom.
Kane sem černá slza nebe a praví:
Jsem pták.

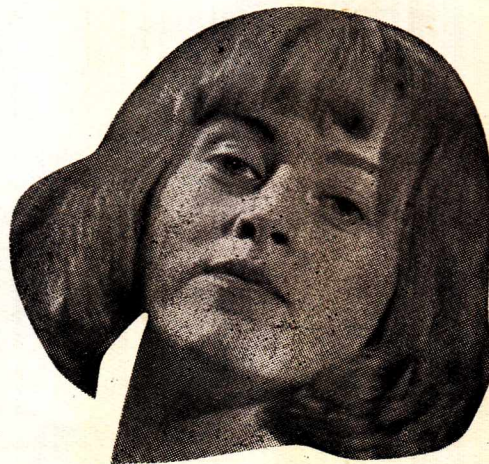
Bliží se
po pavučinovém vlákně
něco jako láska
a říká:
Jsem ticho.

Ale pak se rozvalí u tabule
národně demokratický
kůň ve vestě
a opakuje,
stíhaje ušima na všechny strany,
opakuje a opakuje
Jsem motor dějin
a
my všichni
milujeme
pokrok
a
odvahu
a
hněv bojovníků.

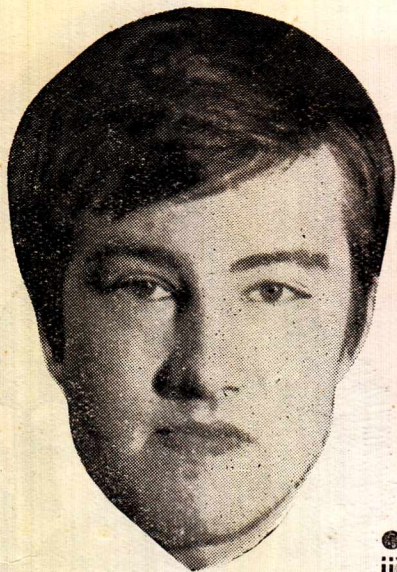
A tu zpod dveří třídy
tenkým praménkem
vytéká krev.

Neboť se započíná
čtvrcení
neviňátek.

Miroslav
Holub:
Vyučování

slávka špánková ● jánská

Hudba: Mandel
Slova: Pořival

● čuřil
jiří wimmer

Študácká píseň

Pane profesore
pozměníme score
abych jednou taky ved'
že studovat budu
jak Diogen v sudu
na to vezte prosím
na to vezte prosím
jed
Přes upřímný mý chyby
se mi nelíbí
jak píšete mi pořad
pět
jen uvažte mý znalosti
to jste se jistě
splet'

Já být na vašem místě
nenechám mě jistě
studovat tolik
studovat tolik
studovat marně tolik
let.
A proto
pane profesore
pozměňte to score
rád bych jednou zase
ved'
že studovat budu
jak Diogen v sudu
na to vezte prosím
na to vezte prosím
na to vezte prosím
jed.

Pane profesore

text: Z. Pořival
hudba: P. Mandel

Tempo di fort

Pane profe- sore pozměňme skóre abych jednou taky
ved že studovat budu jak Diogen v sudu na to vezte
prosím na to vezte prosím jed přes upřímný mý chyby se mi
nelíbí jak píšete mi pořad pět jen uvažte mý znalosti to jste se jistě
splet' já být na vašem místě nenechám mě jistě studovat
tolik studovat tolik studovat marně tolik let.

Obraz mé šachovnice

Nosíval jsem nahnědo nalakovanou brašničku, v ní penál a mluvnici a chleba s máslem. a díval jsem se na svět očima užaslýma.

Barevná šachovnice mého chlapeckého vidma byla osazena zprvu ponejvíc vyfantazírovanými bytostmi pohádkových světů, později reálnými veličinami a substancemi, které jsem obdivoval, vyznával, a konečně ty, které mi tam tatínek z moci tatínka nastavěl, abych je ctíl.

OBRAZ MÉ ŠACHOVNICE:

Tatínek — Parní válec — Maminka — Mikuláš
Pan řídící — Rychlé šípy — Pan president
Buffalo Bill — Pámbů — Plánička — Lída Bářová
Stolečku, prostři se — Polednice — Hymny

Dědečka jsem do své šachovnice nikdy nezařadil, protože dědeček, třebaže byl horník, mě vždycky v neděli ráno budil, abych šel do kostela. Měl jsem sice následkem toho stále jedničku z náboženství, ale jednou v neděli se stalo toto: Důstojný pán mě pozval do sakristie a řekl, že budu ministrovat. Stručně a výstižně mi vysvětlil princip celého rituálu, řekl, že jsem koneckonců chytrý chlapec, zazněly varhany a šli jsme k oltáři. Měl jsem však smůlu a trému a přestože jsem se tvářil vážně a kráčel jsem důstojně, zakopl jsem třikrát o koberec, dvakrát mi upadla monstrance a nakonec, když už jsme klečeli, jsem se zakoukal na jednoho andělíčka s ůraženou hlavou, zamyslel jsem se a důstojný pán na mne asi minutu vztekle syčel: Zvoň, blbče! Přestal jsem se ihned cítit povznešeně a vícekrát jsem už do kostela nešel. Neboť na to, aby mi někdo říkal blbče, nepotřebuju v sedm ráno vstávat! Blbče mi může říct Pepík Zderadička na hřišti až v deset dopoledne!

Pámbů byl s ohledem na tuto příhodu první, kdo vylít z mé soukromé šachovnice. A kostel se mi zdál od toho dne o několik metrů nižší. A potom to u mne postupně a podobným způsobem a pěkně jeden za druhým prohrávaly i ostatní veličiny a substance, instituce a instance, které jsem dříve obdivoval, vyznával a ctíl. Že bych už ničemu nevěřil? Že bych už neměl své lásky? Nikolivěk!

OBRAZ MÉ ŠACHOVNICE:

Maminka — V+W — Fratellini — Tatínek
Aristofanes — Chaplin — Švejk — Hymny
Buster Keaton — Pantagruel — Vlasta Burian — Jaroslav Žák

Neboť sranda byla povždy na sluneční straně tohoto přeháňkového světa!
Antonín Pokorný

Novák

William Shakespeare

konfrontace / 3

Účast: 523 anketních lístků. — **Složení:** 135 (6. třídy), 112 (7. třídy), 144 (8. třídy), 132 (9. třídy) (V tabulkách je zachyceno poměrně zvýšené (+) a snížené (−) procento zájmu o jednotlivé inscenace v letech 1959—1964 a v jednotlivých třídách.)

6. TŘÍDY

1. Hrátky s čertem	(+63)
2. Dezentýři	(+59)
3. Lařka	(+54)
4. Ondřej a drak	(+39)
5. Hračka pro mne	(+21)
6. Slavík	(+17)
7. Soubor s časem	(+10)
8. Jana z parku	(+10)

7. TŘÍDY

1. Hrátky s čertem	(+62)
2. Fripiri	(+60)
3. Skapino	(+49)
4. Slavík	(+44)
5. Revizor	(+35)
6. Josefina	(+24)
7. Lařka	(+22)
8. Ondřej a drak	(+20)
9. Turcaret	(+20)
10. Hračka pro mne	(0)
11. Jana z parku	(−4)
12. Soubor s časem	(−10)
13. Měsíc v anténách	(−16)
14. Dezentýři	(−24)

8. TŘÍDY

1. 3 mušketýři	(+63)
2. Poklad	(+53)
3. Filosofská historie	(+50)
4. Hrátky s čertem	(+45)
5. Billy lhář	(+41)
6. Skapino	(+33)
7. Lařka	(+33)
8. Cinový voják	(+32)
9. Fripiri	(+31)
10. Revizor	(+29)
11. Kolja	(+27)
12. Josefina	(+7)
13. Jana z parku	(−3)
14. Dezentýři	(−28)
15. Soubor s časem	(−31)
16. Měsíc v anténách	(−33)
17. Ondřej a drak	(−31)

9. TŘÍDY

1. Filosofská historie	(+48)
2. 3 mušketýři	(+47)

3. Hrátky s čertem

4. Oliver Twist	(+40)
5. Billy lhář	(+40)
6. Lařka	(+34)
7. Poklad	(+33)
8. Cinový voják	(+26)
9. Začínáme žít	(+26)
10. Trojáné	(+25)
11. Josefina	(+25)
12. Revizor	(+23)
13. Tvrdohlavá žena	(+20)
14. Kolja	(+20)
15. Fripiri	(+19)
16. Skapino	(+15)
17. Jana z parku	(−6)
18. Turcaret	(−11)
19. Ondřej a drak	(−23)
20. Soubor s časem	(−33)
21. Měsíc v anténách	(−35)
22. Dezentýři	(−35)

CELKOVÉ PORADÍ:

(+)	1. 3 mušketýři	(+65)
	2. Hrátky s čertem	(+55)
	3. Filosofská historie	(+49)
	4. Poklad	(+44)
	5. Billy lhář	(+40)
	6. Lařka	(+37)
	7. Fripiri	(+37)
(0)	8. Oliver Twist	(+33)
	9. Skapino	(+32)
	10. Cinový voják	(+28)
	11. Revizor	(+28)
	12. Začínáme žít	(+26)
	13. Kolja	(+25)
	14. Hračka pro mne	(+21)
	15. Tvrdohlavá žena	(+20)
	16. Josefina	(+18)
(−)	17. Jana z parku	(−11)
	18. Dezentýři	(−7)
	19. Ondřej a drak	(−11)
	20. Soubor s časem	(−16)
	21. Turcaret	(−27)
	22. Měsíc v anténách	(−28)

v ý s l

edky

ank

ety

mlad

ého

divá

ka

k r o n i k a

d p b

20 let DPB

Přehled cen a poct:

1960	Čestné uznání MěstNV
1961	Cena města Ostravy
1961	3. cena Haškovy Lipnice (Štafle)
1961—1962	Dvě inscenace z této sezóny (Fripiri a Matka Kuráž) postoupily do závěrečného hodnocení umělecké soutěže k 20. výročí ČSSR
1962—1963	Výstavy jevištních a kostýmních návrhů v Ostravě, Berlíně, Lipsku a Drážďanech
1963	Zájezd do Prahy (představení v DJW)
1964	Čestné uznání Sm KNV
1965	Státní vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“
1965	Ceny Sm KNV Štěpánce Ranošové, herečce DPB a Otakar Schindlerovi, výtvarníkovi DPB

Manon hraje prim. Na sedmdesáti anketních lístcích, jimiž jsme zjišťovali zájem diváků o repertoár na sezónu 65/66, byla uvedena Nezvalova Manon Lescaut celkem 65 X. Po ní následoval Shakespeare (61 X), Zebrácká opera (63 X), Návštěva staré dámy (60 X), Bitva v gymplu (59 X), Loupežník (53 X) atd. Manon začínáme studovat v příští dvojčce (spolu s dramaturgií románu Marka Twaina Dobrodružství Toma Sawyera, kterou uvedeme pro dětské publikum). O výměně Brechtovy Zebrácké opery a Dürrenmattovy Návštěvy staré dámy za Dürrenmattova Franka V. jsme psali v posledním čísle Konfrontací.

Aniž bychom se chtěli zachovat jako Dürrenmattovi gangsteři, zveze všechny členy Klubu přátel DPB a jimi uvedené hosty každou sobotu po večerním představení do divadélka Sklep (v administrativní budově DPB), které zahajuje 13. listopadu pravidelný provoz POKOR-

Ným TEXT-APEALem, jehož autorem je herec DPB Antonín Pokorný a v němž účinkuje většina mladých členů našeho divadla. Pro příští programy studujeme absurdní hru H. Pintera Správce, inscenaci rozhlasové hry F. Dürrenmatta Noční rozhovor, čtení Holanovy Noci s Hamletem aj. Podrobnosti na příslušných vývěškách.

Ohlas večerů na zámku v Hradci u Opavy

Jsem jedním z těch, kteří byli poctěni Vaší přízní a mohli se zúčastnit prvního „Večera na zámku“. Musím Vám napsat, že opravdu příjemné prožití celého Večera patřilo mezi mé nejlepší zážitky vůbec. Podařilo se Vám vytvořit vskutku nevšední a velice příjemné prostředí a tak přivodit i přes nepřízeň počasí velice dobrou náladu. Velmi se líbilo skloubení jednotlivých částí Večera, což jistě nebylo při tolika zámeckých hostech snadné. Repertoár celého pořadu byl vybrán velmi odpovědně, zvláště pak hudební čísla. Měl bych ale jednu připomínku. Zdá se mi, že na závěr programu byla divadelní hra Turcaret poněkud dlouhá; možná, že by nebylo na škodu raději uvést třeba i dvě kratší hry, mezi nimiž by mohla být i malá přestávka. Jinak jsem byl celým Večerelem nadšen a ještě nyní všem svým přátelům stále vykládám, jaké výborné akce dovede zorganizovat DPB. Jaroslav Raab, Ostrava

Na některé podružné nedostatky ohledně celkové náplně a organizace Večera upozornil již ostravský rozhlas a tisk, ne však se všemi jejich připomínkami se ztotožňujeme. Nesouhlasím hlavně s jejich názorem, že by vstupné bylo příliš vysoké vzhledem k počtu hodnotných programů, poskytnutému občerstvení a podanému jídlu... Některými místnostmi zámku jsme jen procházeli, bylo by myslím vhodné, aby v nich byl některý z pořadatelů a upozornil procházející na jejich historickou cenu... Nejvíce se líbilo vystoupení sólistů, balet a pochopitelně také divadelní hra, která v daném prostředí poskytla všem jistě nevšední umělecký zážitek... V jídelně zámku pak nějak rušivě působila poměrně dlouhá doba do podání jídel, účastníci se museli velmi rychle aklimatizovat do restauračních podmínek. K vyplnění tohoto vakua v programu by myslím bylo vhodné zařadit přílehlavou dobovou hudbu, případně i vystoupení sólisty. Poskytnuté jídlo bylo dobré a v dostačujícím množství. I když v dané době nemohla být zajištěna např. zvěřina, domnívám se, že k celkové atmosféře by přispělo nějaké vhodné dobové jídlo, jak jsem měl možnost také v Praze v podobném prostředí vidět, „např. něco jako“ skopové na rožni, staropražský guláš s haluškami apod. Jinak, jak jsem se již zmínil, jsme byli s průběhem Večera všichni spokojeni a odváželi jsme si s sebou mnoho hezkých dojmů, za což celému kolektivu divadla děkujeme a těšíme se na další „Večer“. Otto Rek, prom. lékař, Paskov

bumbác

Antonín Pokorný

Ivan řádně absolvoval, dostal to zázračné lejtstro, kýžený a oficiální punc herce, a bez otálení odjel někam do oblasti tvořit slavné Scapiny a slavné Chlestakovy, slovem klasiku. Mne ovšem že školy vyhlili už ze druhého járu, tak jsem dělal všelijaké pitvorky a ambulanky s pražskou estrádou — tuš a kouzelník a slečna číslo — a já, se sklepními pocity a s nepřehlušitelnou touhou odjet rovněž někam do oblasti tvořit slavné Scapiny a slavné Chlestakovy, slovem klasiku. Ivanovi narůstala proteovská křídla. Napsal mi, že touží po Praze. Převracel jsem jeho dopis právě v okamžiku, kdy byl čirou náhodou i můj svět narůžovo. Jedu rovněž do oblasti. Jásám, jihu, v rituálním rozechvění tvořím slavné Scapiny a slavné Chlestakovy, slovem klasiku, a mám tu další dopis od Ivana: dostal už angažmá v pražském divadle!

Spaluje mě dávná touha tvořit rovněž na některé pozeňnané pražské scéně. Ale dovidám se jednou neočekávaně od kolegů, že Ivan tu pozeňnanou pražskou scénu tiše opustil a dělá výhradně jen televizi, rozhlas, ambulanky s pražskou estrádou — tuš a kouzelník a slečna číslo — a on, bum báb, pročez shrnuji:

Já, kopačky ze druhého járu, odejel jsem někam do oblasti v rituálním vytržení tvořit slavné Scapiny a slavné Chlestakovy, slovem klasiku, Ivan s kýženým a řádným absolutoriem, s puncem herce dělá všelijaké pitvorky a ambulanky s pražskou estrádou. Jistě. Jistě. Každý po svém líčíme své mucholapky na své ovády a na své černé mouchy. Ivan totiž neměl nikdy ani floka.

— Édo, řekne vždycky na jevišti starý Billy Rice Archiemu, buď' slušnej na lidi, až půjdeš nahoru, moh' bys je potkat, až půjdeš dolů!

Já jdu nahoru. Potřeboval bych však Ivana, aby mi půjčil stovku.

analfabeti musí
diktovat - s.j.lec

babička

Divadelní šatna, premiérový shon. Maskér, garderobiér, herečka v kostýmu Babičky, později inspicient.

Maskér: Hotovo. Přiblížili jsme se, myslím, postavě samotné autorky.

Herečka: Až na tuhle vrásku. Nesedí mi. (Smaže vrásku.)

Garderobiér: Kostým vám sedí.

Herečka: Až na tuhle kazajku. (Svlékne kazajku.) A v sukni jsem strašně tlustá. (Svlékne sukni, pod ní má jinou, těsnější.) A šátek by mohla nosit Babička taky takhle! (Hodí si šátek ležérně kolem krku.)

Inspicient: (Prudce vpadne.) Babička! Na scénu! (Zarazí se.) A, pardon, tady je Barunka!

Antonín Pokorný.

progresivní je i
paralýza - k.vašíček

autor a divadlo

Max Frisch

Ptám se vás, zdali jsme snad divadlo nepřeceňovali — divadlo jako ústav pro morálku, divadlo jako politickou instituci, divadlo jako tribunál či jakou jinou etiketu jsme mu kdy propůjčovali, abychom je odlišili od cirkusu nebo nočního baru ...

Ptejme se sami sebe, nestarajíc se o ospravedlnění státních subvencí: Co znamenalo? Ne pro nás, ale pro společnost. Kolektivní zážitek? Sedět v hledišti bok po boku, občas zaražen, když se soused směje nebo nesměje, někdy osamocen v nadšení, občas otráven hercem, který strhne sousedy nalevo a napravo, smutný a nervózní a pak, jakmile spadne opona, vyveden z tápání bouřlivým potleskem, stát potom ve foyeru s cigaretou v ruce nebo bojovat v tlačenici o kávu, snažit se o rozhovor, aby se nikdo neurazil, nebo zdvořile umlknout před něčí výmluvností, vyslovující soud? Nemyslím si: kolektivní zážitek není správný výraz. Něco se však při tom děje, něco jiného, než když čteme knihu, něco veřejného. Každovečerní manifestace. Ukazuje se přinejmenším, co spoluobčané chtějí vědět a co ne, co je jim svaté a co je pobuřuje, čím se dají utěšit. Tím, že je například na jevišti pobouří konání, se kterým se ve skutečnosti dnes a denně smiřují, se dokazuje (v temnotě hlediště zřetelněji než za bílého dne) jejich poměr k mimodivadelní skutečnosti. Řekněme to takto: Divadlo jako zkouška. Být politik, sedával bych častěji v přední lóži s pohledem obráceným do parketu a na galerii, abych poznával své spoluobčany. Dokonce i poezie absurdity, která se tomu zdánlivě vymyká, potvrzuje političnost divadla; publikum, které nalézá uspokojení v absurdnosti, by muselo nadchnout diktátora: nežádá si osvětlení příčin, chce mít jen požitek z toho, co jej děsí, prožít dovolenou v apokalyptické zahradní besídce ... Co však dokáží otatní hry, hry osvícenců?

To je moje otázka.

Když hledám klasické příklady toho, že divadlo má účinek přerůstající pouhý umělecký zážitek, s oblibou myslím na Hamleta: jak tady král, který je vrahem, nesnese konfrontaci s uměním, jak vyskočí a uteče; jsa odhalen, když mu potulní herci předvedou jeho zločin. Opravdu povzbudivý příklad, ale jen divadlo na divadle: „Hra je síť, v níž Jeho Veličenstvo vrah se chytí!“ proklamuje Hamlet jako divadelní ředitel. To ale předpokládá, že vrah má svědomí; ve skutečnosti, příkladně třeba ve frankfurtské soudní síni, se takový účinek nedá očekávat. Přitom ovšem máme na mysli, když přisuzujeme divadlu politickou funkci, nikoliv onen přímý hamletovský účín; docela by nám stačilo, kdyby divákovi, svátečně oblečenému občanu státu, otevřelo zábavným způsobem oči, takže by potom

příležitostně svrhl krále — vraha, nebo si ho alespoň nezvolil králem podruhé. To ovšem zase předpokládá, že lidé jednájí z rozumu. Kdyby ho nebylo, doufal Brecht, cítili by se vladaři jistější na svých trůnech. Je to skromná naděje, je to velice odvážná naděje. Milióny diváků viděli Brechta a budou ho vídat stále znova; že by někdo z nich kvůli tomu změnil své politické smýšlení, nebo je alespoň přezkoumal, o tom si dovoluji pochybovat. Vzpomínám si na nepřiliš vzdálené časy, kdy literární historikové, kteří dnes píší o Brechtovi, v tom spatřovali zaslepenost, když byl tento agitátor pokládán za básníka; dnes je z něho génius par excellence, my to víme, a vyznačuje se pronikavou nepůsobivostí klasiků. Umění, pokud není mizerne, má v sobě cosi kulinárního. Guernica, jméno španělského města, které bylo bombardováno jako první, v nás vyvolává nadšení pro Picassa. Co zbývá, je umění. A Franco. Abychom zůstali u divadla: Existuje (nepočítáme-li Geneta) fašistické drama opravdovské úrovně? Nevím o žádném, ale fašismus existuje, i když se zmodernizovanou terminologií. Co to znamená? Ze divadlo, jak se obávám, v nás vytváří klamný dojem o ideologické situaci světa. Levice je prostě nadanější: na prknech, která neznamenají svět. Proto moje otázka, zdali divadlo nepřeceňujeme.

Proč píší? Čtěl bych odpovědět: protože musím, protože z toho mám radost, protože mě baví si hrát. A dále také z ješitnosti, člověk je nakonec také ješitný. Tohle všechno však nestací k životní práci, to se vyčerpá na nezdarek, a když přijde úspěch, vyčerpá se to naším poznáním, kolik toho ještě zůstalo nedokonalého. Proč přesto píší dál? Co se nevyčerpá, je potřeba kontaktu (která je stejně původní jako nutkání ke hře); kdyby tomu tak nebylo, mohl by člověk své pokusy přece nechat ležet v zásuvce stolu. Píší tedy ne kvůli potřebám společnosti, ale kvůli svým vlastním. Možná kvůli onomu strachu, který učinil již z obyvatel jeskyní malíře: kreslíme demony na zdi své jeskyně, abychom s nimi mohli žít, a nemusí to být bizoni, anebo kreslíme na zeď (jako v hrobkách v Tarquinii) radost, onu jinak tak smrtelnou radost. Toto vše, i když se přitom umělecké myšlení vyvíjí, začíná zcela naivně. Přiznávám se: Spisovatel odpovědnost vůči společnosti předpokládá, začíná se obvykle vkrádat teprve tehdy, když dosáhneme jistého úspěchu, a někteří ji asi rovnou odmítají, jiným se to nepodaří. Později se dostavivší sebeklam spočívající v předpokladu, že je k psaní veden odpovědností, mi pokazil leckterý nápad, ale pochopení toho, že jde o sebeklam, rovněž nemění nic na tom, že se dostavuje jistý druh odpovědnosti, i když dodatečně, projevující se jako neradostné svědomí. To nemá nic společného s „posláním“, když si spisovatel konfrontuje možné působení své práce se svým smýšlením. Toto smýšlení přitom není žádným předsevzetím, nýbrž konstitucí, kterou si z větší

r u k u ■ n a s r d c e ■ ■

... — upřímně říkám, že vše, co mám na srdci, neumím, jako jistě mnoho jiných lidí, říct.

Dnes jsem byl v opravně hodin, a lidé odcházeli neuspokojeni: aby prý si to přinesli za tři týdny; a já se styděl, že jsem ten šťastný, kdo dal budíka do opravy už před měsícem a dnes si ho může vyzvednout. Opakovalo se to i ve druhé opravně. Proč proboha nemůže být v Ostravě několik hodinářů, kteří by se touto činností živili? Vždyť tito lidé by možná byli ve svém povolání šťastni; upřímně pochybuji, že by někoho vykořisťovali — naopak, společnosti by sloužili. Možná, že by byli šťastnější než já, který mám čas od času záchvaty vznešených pocitů, a přesto někde uvnitř strašně tuším, že až jednou budu muset udělat inventuru, bude vážka s nápisem DAL shledána příliš lehkou.

A jaká jsou má divadelní přání?

Miluji Dostojevského postavu Knížete Myškina a ve své nabubřelé touze bych to chtěl inscenovat, i když vím předem, že je to ztracený boj, protože mi něco uvnitř říká, že toto dílo může inscenovat a hrát zase jen „Kníže Myškin“, to je ten, který se nám, lidem „praktickým“ (co jsme se usnesli na tom, jak ten bohatý, nespoutaný a nespoutatelný tok života má vypadat) jeví jako IDIOT.

františek ● čech

když...

Když bezhlavost svým okem klidně měříš,
ač tupen, sám že nejsi bezhlavý,
když podezříván, pevně v sebe věříš,
však nevíniš svých soků z bezpráví,
když čekat znáš, ba čekat beze mdloby,
jsa obelháván, neupadat v lež,
když záštím oblit, sám jsi beze zloby,
slov ctnosti nadarmo však nebereš,
když umíš snít a nepodlehnout snění,
když hloubat znáš a dovedeš přec žít,
když proti triumfu i ponížení
jak proti svůdcům spolčeným jsi kryt,
když nezoufáš, nechť pravdivá tvá slova
lští bidáků jsou pošlapána v kal,
když hrouť se tvé stavení a znova
jak dělník v potu lopotíš se dál,
když spočítat znáš hromadu svých zisků
a na jediný bod vše riskovat,
zas po prohře se vracet k východisku,
a nezavzdychnout nad hořem svých ztrát,
když přinutit znáš srdce své a čivy,
by s tebou vytrvaly nejvěrněj,
ač tep a pohyb uniká ti živý
a jen tvá vůle káže „Vytvrvej!“,
když něhu sneseš přílišnou i tvrdost,
když svůj jsi, všem nechť druhem jsi se stal,
když sbratřen s davem, uchováš si hrdost
a nezpyšníš, byt s tebou mluvil král,
když řekneš: „svými vteřinami všemi
mně čase, jak bych závodník byl, služ!“
pak pán, pak vítěz na živé jsi zemi
a co je víc: pak, synu můj, jsi muž!

Rudyard Kipling — Přeložil Otokar Fischer

r u k u ■ n a
s r d c e ■ ■

... — upřímně říkám, že vše, co mám na srdci, neumím, jako jistě mnoho jiných lidí, říct.

Dnes jsem byl v opravně hodin, a lidé odcházeli neuspokojeni: aby prý si to přinesli za tři týdny; a já se styděl, že jsem ten šťastný, kdo dal budíka do opravy už před měsícem a dnes si ho může vyzvednout. Opakovalo se to i ve druhé opravně. Proč proboha nemůže být v Ostravě několik hodinářů, kteří by se touto činností živili? Vždyť tito lidé by možná byli ve svém povolání šťastni; upřímně pochybuji, že by někoho vykořisťovali — naopak, společnosti by sloužili. Možná, že by byli šťastnější než já, který mám čas od času záchvaty vznešených pocitů, a přesto někde uvnitř strašně tuším, že až jednou budu muset udělat inventuru, bude vážka s nápisem DAL shledána příliš lehkou.

A jaká jsou má divadelní přání?

Miluji Dostojevského postavu Knížete Myškina a ve své nabubřelé touze bych to chtěl inscenovat, i když vím předem, že je to ztracený boj, protože mi něco uvnitř říká, že toto dílo může inscenovat a hrát zase jen „Kníže Myškin“, to je ten, který se nám, lidem „praktickým“ (co jsme se usnesli na tom, jak ten bohatý, nespoutaný a nespoutatelný tok života má vypadat) jeví jako IDIOT.

f r a n t i š e k ● č e c h

když...

- Když bezhlavost svým okem klidně měříš,
ač tupen, sám že nejsi bezhlavý,
- když podezříván, pevně v sebe věříš,
však nevíniš svých soků z bezpráví,
- když čekat znáš, ba čekat beze mdloby,
jsa obelháván, neupadat v lež,
- když záštim oblit, sám jsi beze zloby,
slov ctnosti nadarmo však nebereš,
- když umíš snít a nepodlehnout snění,
když hloubat znáš a dovedeš přec žít,
- když proti triumfu i ponížení
jak proti svůdcům společeným jsi kryt,
- když nezoufáš, nechť pravdivá tvá slova
lstí bidáků jsou pošlapána v kal,
- když hrouť se tvé stavení a znova
jak dělník v potu lopotíš se dál,
- když spočítat znáš hromadu svých zisků
a na jediný bod vše riskovat,
- zas po prohře se vracet k východisku,
a nezavzdychnout nad hořem svých ztrát,
- když přinutit znáš srdce své a čivy,
by s tebou vytrvaly nejvěrněji,
- ač tep a pohyb uniká ti živý
a jen tvá vůle káže „Vytrevej!“,
- když něhu sneseš přílišnou i tvrdost,
když svůj jsi, všem nechť druhem jsi se stal,
- když sbratřen s davem, uchováš si hrdost
a nezpysníš, byť s tebou mluvil král,
- když řekneš: „svými vteřinami všemi
mně čase, jak bych závodník byl, služ!“
- pak pán, pak vítěz na živě jsi zemi
a co je víc: pak, synu můj, jsi muž!

Rudyard Kipling — Přeložil Otokar Fischer

objevujeme ameriku ■

Trojí druh diváků tvoří to, čemu obyčejně říkáme obecenstvo: především ženy, pak přemýšlivci a konečně široké vrstvy. Široké vrstvy vyžadují na dramatickém díle takřka výlučně děj; ženy po něm chtějí především vášně; přemýšlivci v něm hledají zvláštní charaktery. Když zkoumáme pozorně tyto tři vrstvy diváků, zjišťujeme dále: široké vrstvy jsou tak zaujaty dějem, že valně nedbají o charaktery a vášně. To znamená: o sloh. Neboť může-li se děj vyjádřit většinou pouhým jednáním, vášně a povahy se takřka bez výjimky vyjadřují jen slovy. A slovo v divadle, slovo pevné, a ne váhavé, to je styl. Ať osoba mluví, jak má mluvit, sibi constat, říká Horatius. V tom vězí vše. Ženy, které děj rovněž zajímá, jsou natolik upoutány vývojem vášni, že se málo starají o kresbu charakterů; myslitelné sledují s takovým zalíbením charaktery, to jest život lidí na jevišti, že se sice smířují s vášní jako s přirozenou složkou dramatického díla, ale dějem jsou takřka rušeni. Proto dav si žádá na jevišti především dojmy; žena vzrušení; myslitel úvahy. Všichni diváci touží po rozptýlení; ale jedni chtějí rozptýlit zrak, druhí srdce, třetí ducha. Proto jsou v našem divadle tři druhy her, hodně rozdílné: jeden všední a nízký, druhé dva vznešené a vysoké, ale všechny uspokojují určitou potřebu: melodram je pro široké vrstvy; pro ženy tragédie rozebírající vášně; pro myslitele komedie líčící lidské vlastnosti.

Viktor Hugo, 1838

DOTAZY POSÍLEJTE NA ADRESU: DIVADLO PETRA BEZRUČE
(KONFRONTACE), OSTRAVA!!!!!!

pokorný ■ ■ vodpovědi

10. B, dvanáctiletka, Slaný

Byli jsme v Praze v muzeu a soudruh průvodce nám nechtěl ukázat páteř. Proč?

Odpověď: Patrně ji už jednou někomu ukázal, když ještě nedělal průvodce.

K. Laštovka, Praha

Dokončil jsem drama. Je to ale paralytické. Co s tím?

Odpověď: Neříkejte paralytické, říkejte absurdní. A jste slavný!

V. Holišovský, Praha

Přísluší mi morální právo na umělecký plnovous, přestože pracuji pouze bílými barvami, s nimiž lajují hřiště Na Julisce? Bylo mi totiž řečeno, že např. Picasso plnovous nemá.

Odpověď: Morální právo na plnovous vám přísluší. Picassovi nepřísluší, poněvadž Picasso neumí lajnovat hřiště.

E. Adamíra, Lipník nad Bečvou

Co rozumíte pod pojmem „tuzexová slečna“?

Odpověď: Příležitostná pracovní síla, která by stejně dobře zvládla i brigádu chmelovou, kdyby se tam za věrtel platilo v bonech.

S. Konečný, Ostrava

Urgoval jsem polévku a číšník se na mne osopil. Jak si to mám vyložit?

Odpověď: Jako pokus o restauraci kapitalismu.

Prom. filoložka R. Sitrová, Zdiby

Kolega Trapp tvrdí, že osobní iniciativa jednotlivce začíná již v dětských hrách a končí ve hrách stařeckých. Je tomu tak?

Odpověď: Osobní iniciativa končí tam, kde začíná výnosné místo. Naopak výnosné místo končí tam, kde začíná osobní iniciativa.

J. Zadrobílek, Praha

Mohu si pozvat topenáře, když mi dojde topení?

Odpověď: Líp hoří fanatik!

Přehled repertoáru pro děti

- 1959/60 Tvrdohlavá žena (J. K. Tyl)
Člověk hledá radost (V. Rozov)
Oliver Twist (Ch. Dickens)
Činový vojáček (Saša Lichý)
- 1960/61 Poklad (L. Stevenson, D. C. Faltis)
Filosofská historie (A. Jirásek)
Můj přítel Kolja (A. Chmelik)
Legenda o řece (A. Kuzněcov)
Trojané (C. Corinth)
- 1961/62 Fripirí (Saša Lichý)
Hrátky s čertem (J. Drda)
Měsíc v anténách (A. Mikulka)
Začínáme žít (A. S. Makarenko)
- 1962/63 Laťka (Saša Lichý)
Ondřej a drak (V. Dyk)
3 mušketýři po dvaceti letech (Saša Lichý)
Slavík (F. Pavlíček)
- 1963/64 Josefina (V. Vančura)
Skapinova šibalství (J. B. Molière)
Hračka pro mne (Saša Lichý)
Billy Ihář (K. Waterhouse, W. Hall)
Revizor (N. V. Gogol)
- 1964/65 Jana z parku (Saša Lichý)
Souboj s časem (A. Fauquez, L. Eliáš)
Dezertýři (I. Dvořák)
Turcaret (Lesage)

Hodnocení jednotlivých inscenací: viz 1. stranu.

3. č a b a j k a

Bajka o člověku

Jistého člověka krmili jako husu.

Chtěli to patrně vyzkoušet.

Tříkrát denně naň sedali rozkročmo
a cpali mu do krku šišky.

Člověk to neměl rád.

Mával zoufale křídly a štipal hospodyní.

Tloustl a tloustl.

Pak toho nechali a vymysleli si jinou zábavu.

Jenomže ten člověk začal zničehožnic

KEJHAT.

Jiní lidé mluví a mluví, dokonce několika
jazyky a ten jistý člověk

KEJHA A KEJHA.

Zavřeli ho do blázince.

Veřejnosti řekli:

Není přece normální,
aby člověk kejhal.

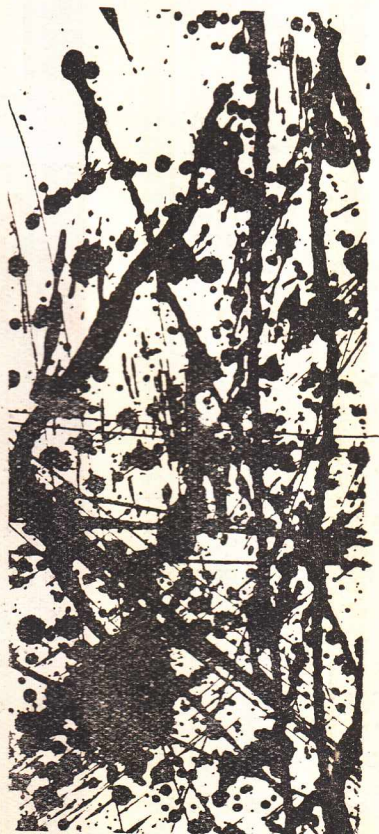
s a š i l i c h é h o

K o n f r o n t a c e

příloha programu DPB, č. 3, vyšlo v listopadu 1965. Vydává
Divadlo Petra Bezruče v Ostravě. Řídí Karel Vašíček s redak-
ční radou. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc,
provaz 22, Ostrava 1, Hollarova 14.

GAUDEAMUS IGITUR

zrcadlo doby

„Žasneme dnes nad zpustlostí mládeže, o níž ve veřejnosti jde jeden hlas a která se týká nejen mužské, ale i ženské mládeže... Detektivní, krvavé romány a příbuzná četba má ovšem ne jednu senzační událost na svědomí... Denně se dočítáme o pokleslosti citu a mravní výchovy... Rozvody vykazují hnusnou perspektivu života rodinného a společenského...“ — Řekli byste jak trefné vystižení poválečné demoralizace. Chy-

ba lávky, to napsal podle Národní politiky z 1. prosince 1929 profesor Ladislav Haškovec již v roce 1909... Platí to podle Národní politiky také o roku 1929. Ale mohlo by to platit také o roku 1809 nebo 1609. Plyne z toho útěšná myšlenka, že ta dnešní doba NENÍ O NIC HORSÍ NEŽLI TY PŘEDEŠLÉ.